

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ**

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

Бедан В. Б.

*кандидат психологічних наук, доцент,
завідувачка кафедри психології та педагогіки
Міжнародний гуманітарний університет*

Єрмаков М. О.

*студент I курсу Фахового коледжу
Міжнародний гуманітарний університет*

СТРУКТУРНІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ФАХІВЦІВ ІТ-СФЕРИ

Відбулися зміни у сфері затребуваності професій. Так, ІТ-індустрія за останнє десятиліття стала одним із найбільших динамічних секторів життя людства. На сьогодні жодна з професій не обходиться без комп'ютерних технологій, відповідно стрімко зростає попит на висококваліфікованих фахівців у галузі інформаційних технологій (ІТ). Аналіз експертних оцінок роботодавців, які аналізують *професійно-важливі якості ІТ-фахівців*, які набуті ними у якості компетенцій дає підстави стверджувати, що вже на етапі навчання майбутнього фахівця ІТ галузі варто орієнтуватися на задоволення потреби стейкхолдерів та суспільства [4]. Відтак, для чіткого визначення системи формування професійно-психологічного благополуччя фахівців визначальним є актуалізація відповідних вимог до професіографічного профілю фахівця ІТ сфери, чому передують визначення функціонального профілю професії.

Принагідно зауважимо, що до останнього часу існував стереотип, що всі айтишники – це програмісти, але це не так. ІТ-галузь об'єднує в собі досить багато різнопланових професій, в тому числі й «нетехнічних». Серед них такі як от [1]: тестувальник (QA-інженер), менеджер проєкту (Project Manager), бізнес-аналітик, системний адміністратор, дизайнер, тімлід (Team Lead), архітектор (Software Architect), програміст., web-програміст, дослідник (Researcher), продавець (business development executive/inside salesman), тощо.

Саме тому, перед науковцями стоїть питання не лише віднайти сучасні ресурсні інструменти з підбору висококваліфікованих фахівців зазначеної сфери, але й забезпечити їх надійними інструментами підтримки професійного здоров'я, подолання негативних наслідків професійного стресу.

Відтак, за останні роки фахівці різних наукових шкіл присвятили свої дослідницькі пошуки у цій сфері, зокрема: Colin K, Herranen S, Poloniemi S. дослідили вплив окремих особистісних якостей фахівців ІТ сфери на їх ефективність роботи, зокрема на прикладі лідерських і творчих здібностей [2]. Hendon M. у співавторстві у статті «Рівні емоційного інтелекту та комунікації фахівців з інформаційних технологій», довів позитивний зв'язок між емоційним інтелектом і комунікативною адаптивністю професіоналів сфери інформаційних технологій [3].

Отже, мета нашого дослідження власне і полягає у тому, щоб за допомогою професіографічного аналізу діяльності фахівців ІТ сфери визначити професійно-важливі якості фахівців, сформувавши найбільш значущі компоненти, що впливають на ефективний розвиток фахівців у професіогенезі, та сформувавши програму з підтримки та розвитку професійного здоров'я працівників ІТ-сфери.

Проведений аналіз наукових джерел, зокрема фахівців, що досліджували проблеми формування професійно-важливих якостей фахівців ІТ сфери дають нам підстави стверджувати, що до найбільш значущих фахівців у галузі ІТ належать: «емоційний інтелект» (52,4%); «здатність до усвідомленого активного самовдосконалення» (37,6%); «здатність розв'язувати виробничі проблеми» (32,9%); «лідерство» (18,8%). Не менш важливими є «вміння співпрацювати в команді», «вміння налагоджувати комунікації» (32,9%); «комунікабельність» (28,2%). Окрему групу утворили когнітивні показники (мислення, пам'ять, увага, уява) і темперамент (37,6 – 9,4 %); креативність (28,2%); педантичність і уважність до деталей 28,2%); гнучкість (лабільність) та адаптивність (23,5%) також мають професійне значення для успішної діяльності фахівців ІТ сфери. Здатність до стратегічного планування (9,4%) дещо поступає у значенні для побудови його професійної кар'єри в ІТ-сфері. Частина фахівців вважають

фізичні кондиції (18,8%) та психофізичні якості (4,7–9,4%) цінними для високої продуктивності праці ІТ-фахівців. Чесність, самоврядування, самовпевненість, міцну робочу етику та вміння керувати своїм часом визначили як важливими (4,7%) фахівців.

Таким чином, факторний аналіз та ранжування найбільш професійно значимих якостей за ваговими коефіцієнтами дали змогу виокремити як найважливіші якості, такі як емоційний інтелект; здатність до активного самовдосконалення. Усі групи професійно-важливих якостей були умовно розподілені на п'ять груп: емоційний інтелект і активне навчання (52,4 – 37,6%); комунікативність у поєднанні з самостійністю (автономністю) (32,9 – 28,2%); Когнітивні (37,6 – 9,4%); психофізичні (18,8 – 4,7%); групи якостей: лідерство, гнучкість, адаптивність, креативність / винахідливість, уважність до деталей (18,8 – 28,2%).

Список використаної літератури

1. Андрес А., Федак О. Максим'як Я. Професійно важливі якості фахівців галузі інформаційних технологій та їх формування засобами фізичного виховання. Спортивна наука України. 2019. №1 (89) С. 3–11.
2. Collin K, Herranen S, Paloniemi S, et al. Leadership as an enable of professional agency and creativity: case studies from the Finnish information technology sector. International journal of training and development. 2018. 22 (3). 222–32.
3. Хендон М. , Л. Пауэл, Х. Уиммер Уровни эмоционального интеллекта и общения у специалистов по информационным технологиям. Компьютеры в человеческом поведении. 2017. Том 71, С. 165–171.
4. Робота в ІТ: Перші кроки до популярної професії. URL: <https://itcluster.lviv.ua/robo-ta-v-pershi-kroky-populyarnoyi-profesiyi/>

ЗМІСТ

Адамова Г.В. МОВЛЕННЄВІ ДОМІНАНТИ ЯК СКЛАДОВІ НООСФЕРНОГО МИСЛЕННЯ.....	4
Astakvov V.M., Batsylyeva O.V., Puz I.V MENTAL SELF-REGULATION AS A MEANS OF PRESERVING AND RESTORING PERSONAL WELL-BEING AT THE TIME OF MODERN CONDITIONS OF MARTIAL LAW.....	10
Асєєва Ю.О. ПРОГРАМИ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	14
Барко В.В., Барко В. І. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ	18
Башей О.О., ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА КОЛЕДЖУ.	23
Бедан В. Б., Єрмаков М.О. СТРУКТУРНІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ФАХІВЦІВ ІТ-СФЕРИ.....	26
Бедан В. Б., Осадчук В. САМОПРЕЗЕНТАЦІЯ У СОЦМЕРЕЖАХ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	29
Бедан К.В. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СХИЛЬНОСТІ ДО ДЕСТРУКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.	34
Блінов О.А. ІНТЕГРАТИВНА МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ СТРЕСОМ (ІМУС-ІМСМ) У ГОСПІТАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ.	39
Блінов О.А., Мороз І.В. САМООСВІТА ТА ПСИХІЧНА САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК РЕСУРСИ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ.	43
Борніштейн Є.Р. ПСИХОЛОГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	46
Борисова О.О. КЛАСИФІКАЦІЯ БОЙОВИХ ТРАВМ УКРАЇНСЬКИХ ЗАХИСНИКІВ БАТЬКІВЩИНИ: НАРИСИ З КАБІНЕТУ ПСИХОРЕАБІЛІТАЦІЇ.....	50
Босько В.І. МЕТОДИ САМОПІЗНАННЯ І САМОДОПОМОГИ Н.ПЕЗЕШКІАНА – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ПСИХОЛОГІВ.....	55
Вукова S.V.	